

De vaarverbinding tussen Ameland en Holwerd is altijd kwetsbaar geweest. In de jaren vijftig moesten passagiers soms verplicht anderhalve kilometer wadlopen om thuis te komen. Een amfibievoertuig bood toen uitkomst.

ERWIN BOERS

Wonderlijke beelden doen dit voorjaar op in de historische fotocollectie van de *Leeuwarder Courant*. Mannen en vrouwen banjerden in hun keurige kleren door het slijk ten noorden van Holwerd. Sommigen tillen en anderen duwen hun rijwiel voor zich uit door het stinkende slijk.

Het was „een grof schandaal“, schreef de *LC* hierover in 1951. Voor de zoveelste keer kon de veerboot van Ameland de Holwerder pier niet bereiken. De vaargeul bood onvoldoende diepte om de boot door te laten, vooral als het water laag stond bij oostenwind. En zo moesten ruim twintig mensen vanaf de boot door het slijk lopen. Nog eens twintig passagiers liepen de andere kant op, van Holwerd naar de boot.

Bij gebrek aan wc's werd het ruim als toilet gebruikt

Hoe treurig hun toestand ook was, de wandelaars hadden het best lol tijdens deze „wonderlijke waddenpro-

cessie“, waarbij ze hun schoenen en sokken in de hand hielden. Een „hulprediker schuifde barrevoets over het wad“ en wilde bijna omkeren vanwege de diepte. Anderen barstten in lachen uit.

Enkele mannen uit Ioure waren naar een begrafenis geweest op het eiland en waadden in hun deftige pakken door de modder. Hun vrouwen zagen de barre wandeltocht niet zitten en keerden noodgedwongen met de boot weer terug naar Ameland. Ook de Amelandse post zou het vasteland niet bereiken. Het lukte al een dag of vier niet meer om brieven van of naar het eiland te vervoeren.

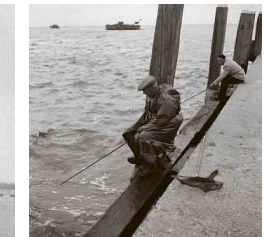
Een marinier tilde zijn meisje het hele stuk naar de pier om haar kousen droog te houden. Andere vrouwen stroopten hun rokken tot aan hun onderbroek op, terwijl ze op hun voeten door de blubber strompelden. „Sommigen zakten tot aan hun middel in de Waaddenze.“

Zulke toestanden deden zich geregeld voor, tot grote irritatie van de

Zonder wadlopen was Ameland onbereikbaar

De foto's van bemoderde voetgangers op het Wad en op de Holwerder pier dateren van 1951. Het amfibievoertuig werd in 1952 vastgelegd. In dat jaar werd ook een bezoek van een groep militairen aan Ameland vastgelegd (rechtsonder), evenals de hengeleende man bij Holwerd.
FOTO'S ARCHIEF LC

Amelanders, die vonden dat hun eiland werd achtergesteld bij de rest van het land. Soms deden zich werkelijk schokkende incidenten voor. In 1947 bleef een als veerboot ingezet tjak veertien uren vastzitten met tachtig man aan boord. Er ontstond een „koor“ van huilende vrouwen en kinderen, die het niet meer uithielden op hun piepkleine bankjes zonder leuningen. Bij gebrek aan wc's werd het ruim als toilet gebruikt.

Er kwamen eind jaren veertig wel verbeteringen dankzij grotere en betere veerboten, maar die voeren vrij diep. Bij laag water bleven daarom kleinere schepen (barkassen) noodzakelijk en als die de aanlegplekken ook niet konden bereiken, was wadlopen onvermijdelijk. De provincie en Rijkswaterstaat zochten wel naar een alternatieve route. Zou een veerpont vanaf Zwarte Haan niet veel meer kans maken?

Rijkswaterstaat koos daar uiteindelijk niet voor, maar kwam wel met

een vernuftig idee om de ergste nood te ledigen. Bij de landaanwinning in noordelijk Groningen waren kleine amfibievoertuigen actief en deze „Weasels“ leken ook goed inzetbaar om bij de Amelandse boot als hulpmiddel te dienen. Vanaf 1952 kwam in Holwerd zo'n varend en rijdend hulpje beschikbaar voor de momenten dat de veerboot de pier niet kon bereiken. Ook op Ameland werd dit amfibievoertuig ingezet.

De Weasel bood comfort voor de reizigers, want die mochten op de Holwerder pier in de bus blijven zitten totdat het hun beurt was. Om de zoveel minuten konden zes of zeven passagiers met de Weasel naar de boot, die ongeveer een kilometer verder op het Wad lag te wachten. „De motor en de uitlaatpijp van dit apparaat stralen zoveel warmte af dat koude voeten uitgesloten zijn“, schreef de *LC* over de tocht met dit wonderlijke voertuig.

Toch bleef het een lastige toestand. De rupsbanden van de Wea-

sels kregen het zwaar te verduren en braken wel eens. Dan kon het tochtje van Holwerd naar Ameland zomaar zes tot acht uur duren, merkten passagiers. Ook voor de kust van Ameland moesten ze geregeld lang wachten, voordat ze per jeep of Weasel werden opgehaald. Ook in latere jaren liepen de veerboten geregeld vast op de zandbanken langs de geul, wat de overtocht altijd weer spannend maakte.

Later werd de verbinding wel veel stabiel, maar de ondiepe vaargeul is altijd een onderwerp van politieke strijd gebleven. Ameland eist een goede verbinding, terwijl Den Haag de kosten zo laag mogelijk wil houden. Rijkswaterstaat zette het afgelopen jaar een operatie op touw om de vaarroute te verkorten via een afsnijding van de vaargeul. De beloofde zes minuten tijdswinst wordt hiermee echter niet behaald. Zo erg als in de jaren vijftig is het gelukkig niet meer, waargenomen gebeurt alleen nog als liefebberij.

Overtocht naar Ameland kon zomaar zes tot acht uur duren